

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๓

ด้วยเมตตาต่างหากจึงดูดำ

ก่อนจึงหัน

พระเณรเรามากมากขึ้นทุกวัน ๆ ได้ประกาศอยู่เรื่อย ๆ มาอย่ามาแก้ง ๆ ก้าง ๆ มันมีนิสัยอย่างนี้มาด้วยความลึมเนื้อลึมตัว ไม่สำรวมระวังตน กิริยาอันนี้จึงเป็นนิสัยอันธพาลของพระโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัวนั้นแล ไปเที่ยวแก้ง ๆ ก้าง ๆ อยู่ในวัดในวา วัดที่ท่านรักษาปฏิบัติศีลธรรมมีอยู่ เวลาเข้าไปนี้ ไ้เราไม่ได้รับการอะไรเลยไปนี้ มันไปขวางกันทันที ๆ นะ ผู้หนึ่งรักษาอยู่ ผู้หนึ่งไม่รักษาแล้วก็ทำลาย นี่มันเป็นข้าศึกกันอยู่เวลานี้สำหรับพระผู้ปฏิบัติดีกับผู้ปฏิบัติเลว มันเข้ากันไม่ได้ภายในใจ และกระจายออกมาถึงกิริยา ไม่พอใจที่จะคบค้าสมาคม อยู่ด้วยกันขวางหูขวางตา นั้นละอันธพาลไปไหน ความเลวไปไหนก่อนความเดือดร้อนกระทบกระเทือนผู้ดี ความดีทั้งหลาย ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

นี่ก็หลังไหลเข้ามาผมก็ไม่ทราบจะทำยังไง ไหลเข้ามาเรื่อย ๆ เวลาที่จะแนะนำสั่งสอนตลอดกำลังวังชาก็ไม่อำนวยแล้ว ดังที่เคยประกาศเรื่อยมานั้นแหละ เพราะฉะนั้นองค์ไหนที่มาให้ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ หุมิตามมี สติปัญญาดี ให้สังเกตสอดรู้ทุกอย่างที่จะยึดเอาไปปฏิบัติให้เป็นมงคลแก่ตน สมกับมาศึกษาอบรมกับท่าน อย่ามาเอาชื่อเอานามไปนะ ไอ้ชื่อนามนี้มันเต็มบ้านเต็มเมืองเต็มโลกเต็มสงสาร

เวลานี้คนกำลังตื่นชื่อตื่นนาม ต่อไปนี้มันจะตื่นนามสกุลนะ จะเปลี่ยนนามสกุล ปู่ย่าตายายบรรพบุรุษท่านมอบมรดกให้เป็นนามสกุล เชื้อมนุษย์ ๆ ว้างนั่นเถอะ ไม่เหมือนสัตว์ มีนามสกุล ท่านมอบให้มันก็สลัดทิ้งไปหมด มันเอานามสกุลจรวดดาวเทียมมาจากโลกไหนก็ไม่รู้แหละ เวลานี้กำลังเป็นบ้าช็อกกัน ตั้งชื่อนี้ โหย หยดย้อย ๆ มองคนอยู่ในถานนั้น คนจมอยู่ในถานคือความชั่วช้าลามกด้วยนิสัยใจคอหยาบโหล่นั้นแล มันเหมือนจมอยู่ในถาน แต่ชื่อมาตั้งไว้โน้น ฟากจรวดดาวเทียม พวกบ้าชื่อ

มันไม่ได้ดูตัวเองนี่ซิ ศาสนาท่านให้ดูตัวเอง ไ้เราไปดูแต่ชื่อแต่นาม ทุกอย่าง หยดย้อย ชื่อนี้ โถ ตั้งได้ ๓ กิโลก็ไม่จบ ต้องประดับประดาตกแต่ง ต่อไปนี้มันจะรื้อนามสกุลของปู่ย่าตายายบรรพบุรุษที่ท่านมอบให้เป็นมรดกทั้งหมด มันจะเอานามสกุล หยดย้อยที่เต็มไปด้วยมูตรด้วยคุณมาโปะหัวมัน ๆ ทั้งประเทศ จำทุกคนนะ นามสกุลนี้ อันหนึ่งมันจะเริ่มนะ ตั้งนามสกุลนี้หยดย้อย พ่อแม่ปู่ย่าตายายมอบให้ไม่สนใจ สนใจเป็นบ้าไปตามลม ๆ แล้ง ๆ อย่างนั้นละ ดูชื่อเวลานี้ ตั้งชื่อคนไหน พอว่าชื่อว่ายังไง

อย่าฟังตรงนี้ ให้รอไปฟังโน่น จรวดดาวเทียม แต่ดูผู้เป็นเจ้าของซื้อให้ดูในสวนในถ้ำ ในนรกอเวจี มันเข้ากันไม่ได้นะ

ผมจริง ๆ ผมสลดสังเวชนะกับหมูกับเพื่อน ทั้ง ๆ ที่เป็นหมูเป็นเพื่อนเดียวกัน เป็นพระด้วยกันนั่นแหละ แต่ดูแล้วชู้กับตีมันเข้ากันไม่ได้ นั่นละทำให้แสงแวงใจ ตลอดเวลา คือตีกับชู้มันรบกันอยู่ในบุคคล ในพระในเณร ในหมูในพวกของเรา จึงหาความสงบเย็นใจไม่ได้ให้พร

หลังจันทัน

วันที่ ๒๖ เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๙ บาท ๑๗ สตางค์ ดอลลาร์ ๑๒๖ ดอลลาร์

เมื่อเช้านี้ก็ออกไปดูอีก ต้นไม้ที่จะควรพิจารณาอย่างไรแกวนั้น ที่เป็นเหตุก็คือ ศาลาใหญ่จะขึ้นที่นั่น แต่ก่อนเราก็ไม่สนใจกับสิ่งที่ได้เปลี่ยนแปลงไปเวลานี้ะ เปลี่ยนแปลงและกำลังจะเปลี่ยนแปลงไปเพราะศาลาไม่มี ที่นี้พอศาลาขึ้นนี้มันเต็มหมด การเข้าการออกของรถของเรา จึงต้องได้พิจารณาของผู้คนทั้งหลาย แถวกลางต้นไม้นั้นก็เลยได้เอาออก ให้รถผ่านมาทางนี้ แล้วทางด้านข้างศาลานี้ ให้รถผ่านมานี้ ต้นไม้ตัดออกเพื่อให้รถพุ่งไป อย่างนั้นแล้ว เพราะศาลาจะยาวถึง ๖๐ เมตร กว้าง ๓๐ เมตร จะขึ้นตรงนั้น เขาคมแล้วนั้น คงจะเป็นไปตามที่เราพูดไว้ที่แรกแล้วว่าประมาณ ๕๐ เซ็นต์ ดูนิดที่ถมตรงนั้นก็จะอยู่ในนั้น คือเวลาเรากมเรียบร้อยแล้วก็จะลาดซีเมนต์ รวมทั้งหมดทั้งดินทั้งซีเมนต์ให้อยู่ใน ๕๐ เซ็นต์ เรบอกกว้างนั้น

แต่ก็มีข้อแม้อันหนึ่งเกี่ยวกับท่านปัญญา ท่านปัญญาท่านฉลาด สิ่งเหล่านี้เราโง่มากเราต้องยอมท่าน นี่เห็นไหมคนเหล็กนี้ เอาคนเหล็กมาเอาสีมาทา ทาสีที่แรกเราก็ยังไม่ทำอะไรเพราะก็เห็นว่าเป็นธรรมดาพวกช่างเขามาทาสี ทาสีที่แรกเราก็ไม่ทำอะไร พอครั้งที่สองมาทาเข้าอีกทับของเก่าเข้าไปเรื่อย ๆ มากี่ไล่เปื้อนกัน ไล่คนงานแตก อือหนีหมดเลย มาทำอะไรอย่างนี้ ทาสีสองสีสามสีหาเหตุผลไม่ได้มันเป็นอย่างนี้ ท่านปัญญาให้ทา พอว่าท่านปัญญาให้ทา หือ ขึ้นทันทีเลยนะ ไปเอาท่านปัญญามาเดี๋ยวนี้ เป็นยังไงว่าซี คือท่านปัญญาท่านเหนือเราทุกอย่างอย่างนี้นะ เราจะยอมทันที

พอท่านปัญญาพูดว่าทาครั้งแรกเพื่ออันนั้น ครั้งที่สองเพื่ออันนั้น ท่านบอกไปโดยลำดับ เอ้า ถ้าอย่างนั้นคนงานที่ไล่ออกไปนั้นให้คืนมาทำงานเดี๋ยวนี้ อย่างนั้นแหละ ไล่คืนมาทำงานหมด มันจึงเป็นสองชั้นสามชั้น ท่านปัญญาบอกว่าชั้นหนึ่งทาเพื่ออันนั้น ชั้นสองทาเพื่ออันนั้น ดูเหมือนสามสีละมั้ง มีเหตุผลทุกอย่างเราถึงได้ยอม อันนี้เราก็ตกลงหรือสั่งไว้อย่างนั้นแหละ แต่ต้องรอฟังท่านปัญญาก่อนนา เราจะพูดกับท่านปัญญา นี่เราก็พูดแล้ว ถ้าหากท่านเห็นสมควรอย่างไรให้ท่านพิจารณาอีกทีหนึ่ง ผมเป็นแต่เพียงว่ากำหนดไว้อย่างนั้นไม่ค่อยแน่นอน ความแน่นอนจะอยู่กับท่าน ท่านเห็นสม

ควรจะตัดแปลงหรือจะเพิ่มให้สูงขึ้นหรือให้ต่ำลง หรือจะขยับขยายไปทางไหนให้เป็นเรื่องของท่านเอง นี่ก็มอบให้ท่านแล้ว คอยฟังเสียงท่านก็แล้วกัน ท่านปัญญาทำอะไร เหตุมีผล

นี่ดูว่าความสูงของมันน่าจะเป็นประมาณ ๕๐ เซ็นต์นะดินถมไปแล้ว ทั้งเทซีเมนต์นะ อันนี้ถมแล้วยังไม่ถึง ๕๐ นะ พอเทซีเมนต์แล้วคิดว่าจะอยู่ใน ๕๐ ไปดูเมื่อเช้านี้ ท่านอาจจะเอาขนาดที่วานนั้นก็ได้อะไร เราเปิดให้หมด จะสูงหรือต่ำอะไรก็แล้วแต่ท่านเห็นสมควร แต่สำหรับความเห็นของผม คิดว่าเพียง ๕๐ เซ็นต์พอแล้ว แล้วก็ทำบันไดรอบด้านเลย บันไดซีเมนต์รอบหมด ใครจะขึ้นทางไหนขึ้นได้หมด บันไดซีเมนต์เป็นชั้น ๆ นี่เราก็พูดไว้อย่างนั้น แต่ท่านปัญญาจะเปลี่ยนแปลงยังไงเป็นเรื่องของท่าน เราไม่ค้านเรายอมตามนั้นเลย

รถเขาบรทุกอะไรเราก็ไม่ได้ถามดู มันก็น่าจะเป็นเวลาที่เขาควรจะไปภูว (ถามแล้วเขายังไม่ได้ไป) มันน่าจะเป็นวันนี้ เพราะจวนสิ้นเดือนแล้ว คือจวนสิ้นเดือนก็ไปเป็นประจำ ๆ เขาจะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๕ ไปละ วันใดวันหนึ่งเขาก็ไปได้ ๒๕-๒๖-๒๗-๒๘ เหล่านี้ เขาจะไปวันไหนก็เขาพิจารณาเอง ส่วนมากเขาจะสั่งซื้อปลาจากเขมรทางโคราชเป็นขาต่อกัน ขามาทางอุดร เขาไปทางเขมร โคราชเป็นจุดศูนย์กลางที่ส่งปลาจาก เขามาจากเขมร ไปส่งแต่ละครั้งนี่ เขาซื้อเรื่อยมานี้ไม่ต่ำกว่า ๘๐ กิโล คือเราสั่งไว้อย่างต่ำสุดไม่ควรจะให้น้อยกว่า ๖๐ กิโล เว้นแต่ไม่มีจริง ๆ แต่อย่างน้อยไม่ควรจะต่ำกว่า ๖๐ กิโล ที่เหมาะสมแล้วให้สูงกว่านั้นขึ้นไป แล้วเขาก็สั่งมาแบบที่ว่า ๗๐ กว่า ตี๋ยวนี้มีแต่ ๘๐ กว่ากิโล ปลาย่างนะ ปลาย่างดี ๆ มาจากเขมร เพื่อเอามาทำเป็นน้ำพริกหรือท่านจะทำอะไรก็แล้วแต่อยู่ในป่าในเขา

๖๐ กิโลก็ทำวันละ ๒ กิโล ทำอาหารวันละ ๒ กิโล น้ำมันตั้ง ๘๐ กว่า นี่เฉพาะ ปลาย่างนะ อาหารสดถ้าเขาไปวันไหน อาหารสดต้องเอาเต็มเหนี่ยวเลย ทั้งปลา ทั้งเนื้อหมู ไก่ คือเราสั่งกว้าง ๆ เอาไว้เลย เนื้อสดที่เราเคยสั่ง เห็นว่าเหมาะสมแล้ว เช่น เนื้อหมู หรือปลา ไก่ จะเอาเท่าไรให้เอา วันไปต้องเอาให้เต็มเหนี่ยว เพราะฉะนั้นเวลาไปที่ไรรถกะบะเต็มเลย ๆ พวกเนื้อหมู พวกปลา พวกไก่ใส่รถเป็นร้อยขึ้นไปเลย นี่พวกอาหารสด พวกอาหารนอกนั้นก็พวกเครื่องกระป๋อง มีหลายชนิดอาหารกระป๋อง แต่ก็ไม่ได้ต่ำกว่า ๗๐ ลังต่อเดือน ๖๐ อย่างน้อยว่านั่นเถอะ นี่หมายถึงอาหารสำเร็จ

นอกจากนั้นพวกกุนเชียงเขาจะหาได้มากเท่าไรให้เขาหา คือค่าน้อยไม่เอา ให้เต็มเหนี่ยว ๆ เลย สิ่งใดที่เราไม่สั่งเสียจะหาเอาตามลำพังเจ้าของ เช่น พวกเครื่องทำครัวอะไร ๆ นี่ให้หาเอง ให้เรียกว่ามากทุกอย่างเราว่าจ้าง เช่นอย่างพวกกุนชกุนเชียง เราไม่ได้สั่ง พวกวุ้นเส้นหรืออะไร ให้เขาหาเองให้ได้มาก ส่วนที่สั่งตายตัวก็คือ ข้าวสาร

เหนียว ๓๐ กระสอบ ๆ ละร้อยกิโล ข้าวสารเจ้า ๕ กระสอบ พวกร้อยกิโลทั้งนั้นละ น้ำตาลเดือนละ ๒๕ กระสอบ ๆ ละร้อยกิโล นี่สั่งตายตัวไว้นะ น้ำปลาดูเหมือน ๔๐ ลัง ๆ ละ ๑๒ ขวด น้ำมันพืช ๔๐ ลัง นี่หมายถึงที่เราสั่งแล้ว เขาจะจดไว้ตามนั้นเลย เขาจะปฏิบัติตามนั้น จำไม่ได้นะอันไหนสั่งตายตัวแล้ว เรียกว่าไม่เคลื่อนคลาด นอกจากสิ่งที่ให้เขาหาเอง คือพุดกว้าง ๆ เอาไว้ให้เขาหาเอง แต่ให้ได้มากนะ นี่ประจำ ๆ นี่เป็นระยะที่ควรจะไปส่งแล้ว เพราะฉะนั้นเราถึงถามซี ไปหรือยัง ๆ เขาจะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๕-๒๖-๒๗-๒๘ ไป ไปภูว

เราเอาใจใส่จริง ๆ ตั้งใจจะบำรุงส่งเสริมพระที่มุ่งหน้ามุ่งตาต่ออรรถต่อธรรม เพื่อบุญเพื่อกุศลมรรคผลนิพพานจริง ๆ เราส่งเสริมด้วยความเต็มใจพอใจ ด้วยความตั้งใจจริง ๆ ด้วย ประหนึ่งว่าเป็นคำสั่งตายตัวแล้ว สั่งอะไรลงแล้วเหมือนว่าขาดสะบั้นไปเลย สิ่งที่เราสั่งเหล่านี้ไม่ให้เคลื่อนคลาด อย่างปลายทางก็มาจากเขมร เขาตกลงกันเองจนสิ้นเดือนเขาก็รู้ พอปลายทางมาถึงเขาก็โทรมาบอกทางนี้ หรืออีกอย่างเขาเอามาส่งเลยที่บ้าน ทางนี้ก็เตรียมออกได้ ปลายทางเป็นสำคัญเป็นประจำ ๆ

ถ้าเราไประยะใดเราก็เอาเป็นอาหารเสริมไป เช่นอย่างเราไปแต่ละครั้งก็รถตู้เอาเต็มเอี้ยดเลย พวกอาหารสดก็ให้ได้พอประมาณ อย่างอื่นที่เป็นกรณีพิเศษของพิเศษก็ให้ได้ เรียกว่าเต็มรถไปเลย ส่วนไหนที่เราสั่งตายตัวแล้ว ส่วนนั้นคือว่าเผื่อไว้เรียบร้อยแล้ว เราไม่ต้องเอาไป เช่น ข้าวสาร น้ำตาล เราไม่เอา พวกน้ำมันพืช น้ำปลาไม่เอา เพราะเรากะไว้เพียงพอ เผื่อไว้วัดนั้นวัดนี้แถวนี้ด้วย อาหารอย่างอื่นเอาเต็มสองรถไปเลย ถ้าเราไปนะ นอกจากเราไม่ได้ไป เพราะงานเรามีมาก

เราตั้งใจจะส่งเสริมพระเราให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ โห มรรคผลนิพพานนี้ทำทายเป็นอยู่ด้วยความจริงตลอดมานะ พวกชาวพุทธมันเหลวไหลโลเล ไม่ได้เรื่องได้ราวต่อความสัตย์ความจริงความดีเลิศเลอ มันสนใจตั้งแต่เรื่องสัวมเรื่องถานเรื่องบุตรเรื่องคุณ มุตรคุณ ขี้โลก ขี้โกรธ ขี้หลง ไม่เรียกว่าขี้เรียกว่าอะไร อย่างนี้ละโลกเราถึงได้ร้อนซี กิเลสเท่านั้น ว่าเท่านั้นนะทำให้ร้อน ธรรมท่านไม่ได้ร้อน ถึงทุกข์ก็ทุกข์เพื่อสุข ทุกข์ด้วยการวิ่งเต้นขวนขวายทุกข์ แต่เพื่อสุข ๆ แต่กิเลสทุกข์เพื่อมหันตทุกข์ ดิ้นก็ดิ้นเพื่อทุกข์ เพื่อมหันตทุกข์ ดิ้นมากเท่าไรยิ่งทุกข์มาก จนกลายเป็นมหันตทุกข์ มันต่างกันนะ กิเลสพาดินกับธรรมพาดิน ธรรมพาดิน-ดินออก กิเลสพาดิน-ดินเข้าดินจม ต่างกันมากนะ

เราเทศน์สอนโลกมานี่ที่ออกอย่างเปิดเผยก็จะร่วม ๓ ปีนี้แล้ว การเทศน์ว่าการรู้สึกจะมีทุกแง่ทุกมุมทุกชั้นทุกตอนของธรรม ที่นำมาสอนพี่น้องชาวไทยเราซึ่งเป็นลูกชาวพุทธ สอนในฐานะที่มีหลักมีเกณฑ์ เช่น ในครอบครัว ลูก ๆ เด็ก ๆ ต้องอยู่ในความดูแลของพ่อของแม่ นักเรียนนักศึกษาอยู่ในกรอบอยู่ในโอวาทคำสั่งสอนความดูแล

แล้วรับผิดชอบจากครูจากอาจารย์ แล้วเรื่อยไปจนวงราชการงานเมือง ก็ต้องมีหัวหน้า ๆ ไปเรื่อย ๆ มีผู้รับผิดชอบ ๆ ไปเรื่อย ๆ นี่กฎเกณฑ์ทำนองวางไว้อย่างนั้น

แต่ที่มันจะเหลวแหลกแหวกแฉกนั้น มันออกของมันเอง อย่างที่เห็นเลอะ ๆ เทอะ ๆ อยู่เวลานี้ เมืองไทยของเรานี้เลอะที่สุด อย่างที่เราพูดแล้ว ในสายตาของธรรมที่เรานำมาสั่งสอนพี่น้องชาวไทยเรา ที่ออกอย่างเปิดเผยร่วม ๓ ปีนี้แล้ว เราไม่ใช่สั่งสอนแบบหลับหูหลับตาสอนนะ พิจารณาทุกอย่าง สอนด้วยความเมตตาแล้ว ๆ เหมือนพ่อแม่สอนเด็ก ครูสอนพวกนักเรียน อาจารย์สอนนักศึกษา

นี่ครูบาอาจารย์นำศาสนามาก็ในฐานะที่ว่าเป็นพ่อเป็นแม่ของชาติไทยของเราซึ่งเป็นลูกชาวพุทธ นำศาสนา มา เราเป็นผู้นำมาสอนพี่น้องทั้งหลาย การแนะนำสั่งสอนจึงมีดุมี่ดามีเด็ดมีดี มีเฉียบขาดมีอ่อนมีโยน ตามขั้นตอนของเหตุการณ์ที่มาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้รับฟังทั้งหลายทั้งปวง เราไม่ได้สอนเพื่อเป็นข้าศึกศัตรูต่อผู้หนึ่งผู้ใด สอนในฐานะพ่อแม่กับลูก พุทธศาสนาเป็นพ่อแม่ของพี่น้องชาวไทยเรา เราในฐานะนำศาสนามาก็สอนในฐานะเป็นครูเป็นอาจารย์ของพี่น้องชาวไทยเราทุกคน เพราะเป็นลูกชาวพุทธด้วยกัน ธรรมเหนือทุกอย่าง

เพราะฉะนั้นครูบาอาจารย์ที่นำธรรมเข้ามา จึงเป็นธรรมที่เหนือโลก ๆ เหนือพุทธบริษัททั้งหลาย ซึ่งเป็นลูกชาวพุทธอยู่ตลอดมา นี่ละการที่เราแนะนำสั่งสอนเราสั่งสอนอย่างนี้ต่างหากนะ ดูด่าว่ากล่าวผิดถูกชั่วดีอะไร ๆ ว่าไปตามเหตุตามผลของผู้เป็นครูเป็นอาจารย์ ที่จะให้เห็นทั้งโทษทั้งคุณไปโดยลำดับ แล้วพยายามแก้ไขดัดแปลงไปเป็นลำดับลำดับเช่นเดียวกัน ไม่ใช่จะมาสั่งสอนมาขู่มาเขี่ยดูด่าว่ากล่าว ตีนันตีน้อย่างหาเหตุหาผลไม่ได้ นั่นไม่ใช่ธรรม นั่นไม่ใช่ฐานะของครูบาอาจารย์ที่นำธรรมอันเป็นหลักเป็นเกณฑ์นั้นมาสอนโลก ต้องเอาธรรมที่เป็นหลักเป็นเกณฑ์

การสอนต้องมีหลักมีเกณฑ์ ควรเด็ด-เด็ด ควรดู-ดู ควรตำหนิต้องตำหนิ ไม่ตำหนิไม่ได้ ผิดธรรม ผิดบอกว่าถูกนี้ได้หรือ ผิดต้องบอกว่าผิด ถูกต้องบอกว่าถูก ผิดมากผิดน้อยบอกเป็นลำดับลำดับไป ในฐานะของครูของอาจารย์ที่แนะนำสั่งสอนโลกแห่งชาวพุทธเรา ซึ่งเวลานี้รู้สึกจะออกหน้าออกตาก็คือหลวงตาบัว เป็นผู้ทำหน้าที่นำโอวาทมาสอนพี่น้องทั้งหลายซึ่งกำลังยุ่งเหยิงวุ่นวายอยู่เวลานี้ ด้วยความปีนเกลียวกับธรรมกับศาสนานั้นและจะเป็นเรื่องอื่นใดไป เพราะฉะนั้นจึงต้องเอาศาสนาตีตะล่อมเข้ามา หรือมาชะมาล้าง ควรชะควรล้างหนักเบาอย่างน้อยเพียงไรก็เป็นเรื่องของศาสนา เพราะฉะนั้นการแนะนำสั่งสอนจึงมีดูด่าว่ากล่าว ทั้งหนักทั้งเบาเป็นไปตามกัน ตามเหตุแห่งความผิดมากน้อยนั้นแล นี่เราสอนโลกสอนอย่างนี้

พี่น้องทั้งหลายผู้เป็นชาวพุทธ ขอให้ฟังอย่างนี้นะ ให้ฟังสมเจตนาของผู้มาสอน สอนด้วยความเป็นธรรม สอนด้วยความเมตตาสงสาร ชี้บอกทุกสิ่งทุกอย่างผิดถูกชั่วดี ประการใดให้รู้เรื่องราวนี้ต่างหาก ไม่ได้สอนเพื่อความเป็นภัยต่อชาวพุทธเรา คนที่ไม่ได้เคยคิด ดีไม่ดีบอกออกเลยว่า หลวงตาบัวนี่มาดุว่ากล่าวเยียนตีคนไทยทั้งชาติ ซึ่งพระทั้งหลายก็ไม่เคยเห็นมาดุมาต่ออย่างหลวงตาบัว ก็พระทั้งหลายก็เป็นพระทั้งหลาย ไม่ใช่หลวงตาบัว ก็จะทำให้มันเหมือนกันได้อย่างไร เข้าใจหรือ หลวงตาบัวเป็นหลวงตาบัว จะเป็นอื่นไปไม่ได้ ต้องเป็นแบบหลวงตาบัว นำธรรมมายังไง ๆ ควรจะแนะนำสั่งสอน ผิดถูกชั่วดี เอาธรรมเป็นเกณฑ์ ๆ ที่เดียว เราสอนโลกเราสอนอย่างนั้นนะ

บางคนอาจจะคิดเห็นว่า เหมือนว่าเป็นข้าศึกศัตรูในการสั่งสอนของเรา เราไม่มี ให้พิจารณาตามอรรถธรรมอย่างนี้ที่อยู่ร่มเย็นเป็นสุข เหมือนพ่อแม่กับลูกดูว่ากล่าว บางทีเยียนตีกันใช้ไหมละ พ่อแม่กับลูกเขารับผิดชอบของเขาเอง ครูอาจารย์สอนเด็กก็แบบเดียวกัน เป็นระยะ ๆ มีกฎเกณฑ์มีข้อบังคับ นี่ศาสนาก็มีกฎเกณฑ์ แต่ไม่ใช่เป็นแบบโลก มาเยียนมาตีมาทำอย่างนั้นไม่ได้ศาสนา สอนตามโอวาทซึ่งบอกผิดถูกชั่วดี ประการต่าง ๆ ควรเด็ด-เด็ด ตามเนื้อหาของธรรมและเหตุการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของธรรม จะหนักเบาเล็กน้อยเพียงไรจะเป็นไปตามนั้นเท่านั้น ที่จะไปบีบบังคับให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ท่านทำไม่ได้ ไม่ใช่ธรรม

เรื่องโลกเป็นอย่างหนึ่ง เรื่องธรรมเป็นอย่างหนึ่ง ต่างกันอย่างนั้น ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบว่า การแนะนำสั่งสอนเราสั่งสอนแบบนี้แหละ แบบพ่อแม่กับลูก ครูกับนักเรียน และอาจารย์กับบรรดานิสิตนักศึกษา ตลอดจนราชการต่าง ๆ ผู้หัวหน้าควรจะเป็นแบบพิมพ์ที่ดี ๆ มาสั่งสอนผู้น้อย อันนั้นถูกต้องดี ดังศาสนานำแนวทางที่ถูกต้องดีงามมาสอนโลกชาวพุทธเรา ท่านไม่ได้เอามาผิด ๆ พลาด ๆ พระพุทธเจ้าก็เป็นเอกในความถูกต้องดีงามด้วยความบริสุทธิ์ สวาททั้งหลายก็บริสุทธิ์พุทธโธถูกต้องดีงามทุกอย่างในองค์ของท่านแล้ว มาประกาศธรรมเป็นธรรมถูกต้องดีงามทั้งนั้น ท่านไม่ได้สอนแบบคนมีกิเลส มีกฏมีเกณฑ์สะอาดสะอาดมา แล้วท่านจะมาเป็นข้าศึกต่อโลกได้อย่างไร

เรานำธรรมก็นำธรรมที่บริสุทธิ์นั้นมาสอนโลก ผิดตรงไหนก็ต้องบอกว่าผิด บอกอย่างอื่นไปไม่ได้ ถูกบอกว่าถูก ควรตำหนิ-ตำหนิ ควรตำหนิมากน้อยตำหนิตามนั้น จึงเรียกว่าธรรม จึงเรียกว่าครูอาจารย์สอนลูกศิษย์ลูกหาพุทธบริษัท ต้องสอนอย่างนั้น สอนอย่างอื่นไปไม่ได้ กรุณาให้พากันเข้าใจเอานะ เราก็ดูไม่ได้เตือนคำนี้ เรื่องคิดมันคิดพอ แต่นำหนักทางด้านแนะนำสั่งสอน เป็นห่วงเป็นใยพี่น้องชาวไทยนี้ มันหนักเกินกว่าที่เราจะมาวิพากษ์วิจารณ์ว่า บางทีเขาจะว่าเราดูเราดำ อันนี้ไม่ได้มีอะไร เพราะเรา

ไม่มีอย่างนั้น เป็นข้อคิดของคนต่างหาก น้ำหนักของเราเป็นไปด้วยความเมตตา สอดส่องดูแลผิดถูกชั่วดีประการใด ว่าไปตามเหตุตามผลนั้นเท่านั้น ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบตามนี้ทั่วถึงกัน

เรามาพาพี่น้องทั้งหลายรื้อฟื้นจากตมจากโคลนซึ่งเป็นความผิดพลาดมาดั้งเดิม เป็นนิสัยของชาวไทยเรา ไม่ว่าชาวไหนละกิเลสอยู่ในหัวใจ ชาวฝั่มก็เป็นฝั่มมาแล้ว แล้วพาดกิเลสเพิ่มหัวเข้าไปอีก ชาวเปรตเข้าไปอีก มันก็ยิ่งหนักเข้าไป มันมีอยู่ด้วยกันนั้นแหละสิ่งเหล่านี้ เรามาชำระสะสางอันนี้ออกเพื่อให้พอดูได้ ๆ ขึ้นเป็นลำดับ จึงต้องมีครูมีอาจารย์คอยแนะนำสั่งสอน

เวลานี้ก็เรียกว่าเราสอนทั่วประเทศไทย ออกทางวิทยุทุกวัน ๆ ยังออกอีกทางอินเตอร์เน็ต ทางหนังสือ มีแต่อรรถแต่ธรรมเพื่อความถูกต้องดั่งงามทั้งนั้น อันไหนที่ว่าเป็นภัยต่อพี่น้องทั้งหลายในบรรดาธรรมที่นำมาสอนนี้ไม่เคยมี ขอให้นำไปคิดก็แล้วกันนะ เราถูกที่ตรงไหนพอที่จะไปติเตียนในธรรมแง่ต่าง ๆ ซึ่งนำมาสอนเรา เราผิดถูกประการใดบ้างให้วินิจฉัยตัวเอง ท่านตำหนิตรงไหนให้ดู เรามีไหม ถ้าไม่มีแล้วก็ผ่านไป ถ้ามีให้รีบแก้ไข อันใดที่ท่านส่งเสริม เราดีเรามีแล้วยัง เอา ส่งเสริมเข้า นี่เป็นความถูกต้องดั่งงามกับอุบายวิธีการสั่งสอนของครูบาอาจารย์และพุทธศาสนาที่ท่านสอนโลกมาอย่างนี้

วันนี้ก็พูดเพียงเท่านี้เสียก่อน เป็นระยะ ๆ ไป เพราะมันเหนื่อยพูดทุกวัน คนมากคนน้อยก็พูด พูดนี้ก็พูดเพื่อประเทศไทยทั้งนั้นแหละ ออกนี้ก็ทั่วประเทศไทยนะนี่เพียงสองสามคนแต่ผู้ฟังทั่วประเทศไทย นู่นนะออกเมืองนอก จึงจำเป็นต้องได้พูดให้ฟัง วันละเล็กน้อยทุกวัน เพื่อเขาจะได้้นำออกประกาศ

มันภาวนาวิบ ๆ แวม ๆ ไฟดับ ๆ เปิด ๆ หลับ ๆ ตื่น ๆ ครอก ๆ เราอยากเอาค้อนปาเข้าไป เราเดินจงกรมอยู่ในป่านี้มองไปเห็นหมตนะไฟนะ เข้าใจไหม เราเดินจงกรมอยู่ในป่า เราไม่เคยมีไฟนะ เดินอยู่จนไม่มีใครรู้ละเป็นประจำนิสัยของเรา นี่เวลาเดินจงกรมแล้วก็ส่องไปทางนู่นส่องไปทางนี้ ไฟแวม ๆ วิบ ๆ ไฟเปิด ๆ ปิด ๆ หลับ ๆ ตื่น ๆ คือไฟแวมนี้ บางทีเห็นแวม ๆ บางทีเสียบเลย แสดงว่าเจ้าของอย่างน้อยสลบไป มากกว่านั้นตาย หลับครอก ๆ เลยก็ได้ใช้ไหมละ โมโหเอาเสียบ้างซิ ตะกี้นี้ก็พูดถึงเรื่องการสอนคน นี้ก็อีกแล้ว จะไม่ให้ว่าได้อย่างไรก็มันเป็นอย่างงั้น

หลวงตาเจ้าขา ลูกขออนุญาตกราบเรียนถาม หลวงตาเคยให้ลูกไปหามัชฌิมาของตัวเองมาเจ้าคะ จะทราบได้อย่างไรว่าเมื่อไรถึงมัชฌิมาแล้ว

เดี๋ยวนี้พบแล้วยัง (ยังเจ้าคะ) โห้ย เราไม่อยากสอน ไม่ทราบจะสอนว่าไง ก็มันไม่รู้เรื่องจนกระทั่งภาษาถิ่นแล้วจะไปสอนกันได้อย่างไร มันคนละภาษา สอนภาษาหนึ่งผู้

ฟัง-ฟังภาษาหนึ่ง ผู้จะทำหน้าที่แทนมันไปอีกภาษาหนึ่ง เลยเข้ากันไม่ได้ ไม่รู้จะสอนว่า
 ไง คำว่ามัชฌิมา ๆ ก็สอนกันทั่วแดนพุทธจักรเรามาอยู่แล้ว ความพอเหมาะพอดีก็บอก
 อย่าให้อะไรมันเกิน ๆ เกินไป นี่เป็นศูนย์กลาง เวลาจะเด็ด ๆ เวลาจะทุ่ม ๆ เป็นอีกกรณี
 หนึ่ง มันหลายชั้นหลายตอน

มัชฌิมาปฏิบัติทางสายกลาง ไม่ยิ่งนักไม่หย่อนนัก อันนี้ใครจะยึดได้ไม่รู้
 นะ นู่นเวลาเราออกทำงานถึงรู้ได้หมดเลยนะ นี่ละภาคปฏิบัติ ภาคความจำเรียนมาเท่า
 ไร โอ้ย งม ๆ กันอยู่นั่นละ ลูบ ๆ คลำ ๆ เรียนมามากมาน้อย เอาหลักเอาเกณฑ์ไม่ได้
 พุดจริง ๆ เราเรียนมาแล้วนี่นะ เวลาออกทางภาคปฏิบัตินี้ จับปั๊บแล้วจะเข้าหาความจริง
 ก็ค่อยเริ่มเจอเข้า เจอเข้าหายสงสัยไปเรื่อยเลย ทีนี้คำว่ามัชฌิมานั้น ไม่ยิ่งนักไม่หย่อน
 นักรู้เป็นพื้นฐาน ตรงกลางไปเลย เวลาจะเด็ดก็เด็ดของมันเอง เวลาจะอ่อนก็อ่อน
 ของมัน ก็เป็นมัชฌิมาเอง เข้าใจไหมละ เวลาเด็ดนี้ก็เป็นมัชฌิมาของธรรมชั้นนี้ เวลาจะ
 ลดหย่อนผ่อนผันก็เป็นมัชฌิมาของธรรมชั้นนี้ นั่นเข้าใจไหมละ

คำว่ามัชฌิมา ๆ ไม่มัชฌิมาอนตายแผ่สองสสิ่งอยู่กลางเสื่อกลางหมอนนี่นะ
 กลางเสื่อกลางหมอนมันก็เป็นมัชฌิมา มันหลายแบบ นี่กลางไหน ถ้ามไปถ้ามามันอด
 ไม่ได้ มันจะตีคนนะ เราต้องเตรียมยาระงับโมโหไว้ก่อน ก่อนจะสอน

ถ้าถึงมัชฌิมาแล้วจะภาวนาสวดกโหมเจ้าคะ

ไหนว่าไงนะ

ถ้าถึงมัชฌิมาของตัวเองแล้ว คือการภาวนาสวดกโหมใช้หรือไม่ครับผม

ก็นั่นี่ถามตรงไหน มันฟังไม่ค่อยได้เรื่องได้ราว ไม่ได้ศัพท์ได้แสง ถ้ามานี้ปั๊บ
 มันรู้แล้วนะ มันขัดต่ออุบายวิธีการสอนไปมากน้อยเพียงไร เป็นยังงั้นนะ เดียวนี้ได้
 ภาวนาตามที่สอนนั่นใหม่

ทำตามเจ้าคะ

ให้อยู่ในวงนี้เข้าใจไหมละ คือคำว่าเราบริกรรมนี้ ทาธรรมเป็นเครื่องยึด เช่น
 พุทโธ เมื่อเราตั้งสติไว้กับพุทโธ ความรู้ของเราจะมารวมจดจ่อสนใจอยู่จุดนี้ ทีนี้เวลาจด
 จ่ออยู่ในจุดนี้นานเข้า ๆ มันก็สั่งสมกำลังของตัวเองให้ความรู้ที่ค่อยเด่นขึ้น ๆ เมื่อ
 ความรู้ค่อยเด่นขึ้น ความสงบเย็นใจจะค่อยปรากฏขึ้น แล้วความยุ่งเหยิงวุ่นวายเหล่า
 นั้นซึ่งเคยกวนใจและเป็นสิ่งไม่ดีเหล่านั้น จะค่อยจางไป ๆ เพราะอันนี้ไม่เปิดทางให้ได้มี
 เงื่อนต่อเข้ามา เข้าใจไหม เอาพุทโธปิดเอาไว้ อารมณ์เหล่านั้นมันจะผลัดกันออกไป
 มันไม่ออก ใจที่จะว่าอารมณ์มาจากนั้น อย่าเข้าใจนะ ผิดทั้งนั้นภาคปฏิบัติ ตัวนี้เองตัว
 ผลัดกันออกไปให้คิดเรื่องนั้น ให้เสียดายเรื่องนี้ อยากรู้อยากเห็นอยากคิด ตัวนี้ตัว
 อยากดันออกไป เอาพุทโธตีเข้าไว้ไม่ให้มันออกเข้าใจไหม

ให้อยู่กับพุทโธ ที่นี้เวลาอยู่นานเข้าไป ความรู้นี้จะค่อยอยู่นิ่งๆ ค่อยหล่อเลี้ยงจิตใจ อารมณ์ที่ผลัดกันก็ค่อยจางไป เพราะมีอารมณ์คือธรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจก็อยู่ที่นี้ แล้วไม่วุ่นวาย ครั้นนานเข้าๆ ก็ค่อยสงบๆ แล้วก็ตั้งตัวได้ นั่นนะ พอเวลามันสงบแล้วมันเด่นขึ้นๆ ใจเรื่องความสบายไม่ต้องบอกมันมาด้วยกันเลย ความผลัดกันออกอยากคิดนั้นคิดนี้กับความยุ่งเหยิงวุ่นวาย จะสร้างกองทุกข์นั้นมากขึ้นโดยลำดับ เพราะฉะนั้นจึงได้สอนให้เห็นโทษนะ เอาให้เห็นโทษของมัน บังคับให้ได้

เราจะเด็ดเราก็ดัดตรงนี้ คือความตั้งใจของเราจะไม่ให้เปลว พยายามอยู่ตรงนี้ๆ ถึงอ่อนก็ให้อ่อนอยู่ในจุดนี้ แต่อย่าให้มันเป็นแสงทางออกเพื่อฟันเพื่อไฟเผาเจ้าของ เข้าใจไหม คือธรรมดา พอธรรมอ่อนทางนี้ ก็เลสมันจะแข็งทางนั้นนะ มันระวังยาก พอทางนี้เริ่มอ่อนทางนั้นจะเริ่มแข็ง พอทางนี้แข็งเข้าไปทางนั้นจะอ่อนลงมา จนกระทั่งได้รากได้ฐานแล้ว สิ่งทั้งหลายที่เคยผลัดกันให้ก่อความยุ่งเหยิงวุ่นวาย มันระงับลงๆ จนถึงขนาดที่ว่า ไม่อยากคิด นั่นฟังซินะ คือคิดมันกวนใจ นี่คืออำนาจแห่งความสงบเย็นใจมีกำลังมากแล้ว อยู่กับความสงบเย็นใจอยู่ทั้งวันอยู่ได้สบาย ไม่มีอะไรกวนใจเลย ที่นี้มันก็มาเห็นโทษ อ้อ ที่กวนก็คือตัวอยากคิดอยากปรุนี้เอง นั่นเป็นอย่างนั้นนะ เมื่อตัวนี้ไม่ดันแล้วมีแต่ความสงบเย็นใจ อยู่ที่ไหนเวลาไหน อยู่ได้ทั้งนั้นละ สบายแสนสบาย

นี่ที่ท่านว่า นักภวานาติดสมาธิ คือติดอย่างนี้ ติดประจักษ์ในหัวใจ อย่างที่เราเคยพูดให้ฟัง ออกทางหนึ่งแสหนึ่งสือตลอดถึงอะไร ออกไปหมดนี่นะ ที่ว่าติดสมาธิอยู่ ๕ ปี มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ ไม่อยากยุ่งกับอะไร คิดเรื่องปัญญาเหมือนบังคับให้ทำงาน ไม่อยากตากแดดตากฝน ยกจอบยกเสียมไม่อยากจะ สบายอยู่ในนั้น สมาธิกล่อมให้สบายเพลิน นั่นเป็นสมุทัยอยู่ในนั้นรู้ไหมละ เราไม่รู้ นี่ละเวลามันสงบแล้วมันไม่อยากจะคิดนี่เป็นการกวนใจไม่ใช่ธรรมดานะ พอความสงบมีกำลังมากแล้ว ความคิดความปรุอะไรนี่เป็นเรื่องกวนใจทั้งนั้น ไม่อยากคิด อยู่อย่างนี้มีแต่ความรู้เด่น สบายนั่น นี่ที่ผู้บำเพ็ญติดสมาธิ ก็เราติดมาแล้ว อยู่ที่ไหนนั่งอยู่ก็ ลืมวันลืมคืนลืมปีลืมเดือน มีแต่มีดกับแจ้ง ไม่สนใจ เสวยความสุขความสงบเย็นใจของเรา นี่ อยู่กันทั้งวันสบายตลอดนะ

เพราะฉะนั้นจึงว่าเรื่องการอยู่การกินการหลับการนอนอะไรนี้ โหยย ไม่ยุ่งเลย อันนี้พอตัวทุกอย่าง ไม่กังวลกับอะไร ตัวนี้สร้างความพอให้ ตั้งแต่ความสงบเย็นใจเท่านั้น พอแล้วนะ อยู่ได้กินได้นอนได้ไปได้ อะไรง่ายหมดเลย ตัวนี้ง่ายเสียอย่างเดียว ถ้าตัวนี้ยุ่งเสียอย่างเดียวแล้ว โหยย เอาสมบัติเงินทองมากองเท่าภูเขาทั้งลูกนั้นก็คือกองฟืนมาเผาหัวเรา มันเป็นอย่างนั้นนะ เข้าใจหรือเปล่าละที่พูดนี้ เพราะฉะนั้นจึงให้พยายามทำ

พุทโธนะ ให้มันอยู่นี้ จะหนักจะเบา ก็ให้มันปั่นเปี่ยนอยู่นี่อย่าให้ออก แล้วต่อไปมันจะค่อยดีขึ้น ๆ แล้วพอทางนี้มีความสงบเย็นบ้าง เรื่องความคิดความปรุงต่าง ๆ ที่มันผลักดันออกไป มันจะเบาตัวลง ๆ ต่อไปก็ค่อยตั้งตัวได้ ขอให้จำให้ดี

ที่พูดเหล่านี้เราพูดด้วยความเราผ่านมาแล้วอย่างโชกโชก เพราะฉะนั้นใครพูดทั้งหลายพอแสบ มันรู้ทันที ๆ เราผ่านมาหมด มันอยู่ในข่ายแห่งการพิจารณาของเราหมดแล้วนี่ แสบ มันรู้ ๆ ๆ อย่างนั้น ต้องได้ใช้ความพยายาม ก็เคยสั่งแล้วว่า อย่าเสียดายความคิดความปรุง ที่เคยคิดเคยปรุงและเป็นข้าศึกต่อตัวเองมามากต่อมาก นานแสนนานแล้ว นี่ถ้าปล่อยให้มาก ๆ ไปนี่สติสตั้งไม่มีแล้วกลายเป็นบ้าไปเลย มีแต่ความคิดพาฟุ้ง ๆ ๆ หาพินหาไฟ สติต้องยับยั้งเอาไว้ มีธรรมเป็นอารมณ์ น้ำดับไฟ เช่น พุทโธ คำบริกรรมคำใดก็ตามให้ยับยั้งอันนี้ แล้วเหล่านั้นก็เหมือนกับว่าเราเหยียบเบรกห้ามล้อ มันจะสงบตัวลงไป เย็นสบาย ๆ

นี่ละเรื่องจิตสงบ เมื่อสงบเต็มที่ของมันแล้วนี่ มันเป็นความสุขเต็มตัวเหมือนกันนะ เต็มตัวในขั้นสมาธิ นี่ละที่ว่าสมาธิเมื่อพอตัวแล้วก็เหมือนน้ำเต็มแก้วเหมือนกัน เต็มแก้วของสมาธิ มันเต็มตัวของมันแล้ว จะทำให้เลยนั้นไม่เลย อยู่แค่นั้น ๆ ให้เลยนั้นไม่เลย ทีนี้เอาโองใหญ่เข้ามาตั้งก็อีก เพิ่มเข้าอีก ปัญญา เอาปัญญาที่ฟุ้งเลยที่นี้ ปัญญาเป็นเหมือนโองใหญ่ โองใหญ่เอากิเลสเป็นประมาณ ทีนี้ออกไม่ถอยปัญญา แต่ถึงขั้นพอเหมือนกัน ถ้ากิเลสหมดแล้วธรรมเหล่านี้ก็พอ ไม่ต้องบอกหยุดเลย

คือ สมาธิพอถึงขั้นเต็มแล้ว จะทำยังไงให้เลยนั้นไม่เลย เหมือนน้ำเต็มแก้ว ลงนี้แล้ว ไม่มีอะไรเลยนะ จะเหลือแต่ความรู้ที่ละเอียดลออสุดขีดของสมาธิแล้วอยู่นั้น นั่นแหละอยู่กับนั้นทั้งวัน ไม่มีอะไรกวน นั่นความสบายเต็มที่ในขั้นสมาธิ อยู่ไหนอยู่ไหนได้หมด ไม่มีกั่วงลกับอะไรเลย ไม่ว่าจะการอยู่การกินการใช้สอยการเคลื่อนไหวไปมา เราไม่ได้เป็นกั่วงอะไรเลยทั้งนั้นละ อันนี้พอตัว พอตัวอยู่ในขั้นนี้ สบาย นี่ละถ้าไม่มีผู้มาเปิดทางด้านปัญญาเพื่อเลื่อนขั้นหาน้ำโองใหญ่ว่างั้นเถอะ เพียงโองน้อย ๆ นั้นมันก็กินได้จนกระทั่งวันตาย เพราะฉะนั้นเมื่อไม่มีผู้แนะนำทางด้านปัญญา ติดสมาธิจนกระทั่งวันตาย ไม่มีวันอิมพอ

ทีนี้พอทางด้านปัญญามาเปิดปากโองขึ้น โองนี้มันเล็กเอาใส่โองนี้ พอเปิดปากโองใหญ่ปัญญาออกแล้ว พอปัญญาออกนี้ก็ฟุ้ง ๆ เริ่ม ๆ ปัญญาจะออกที่แรกนี้ก็ลำบาก คือมันยังไม่เห็นผลงานของปัญญามันชี้เกียจ เหมือนเด็กยังไม่เห็นผลงานของตัวเอง ผู้ใหญ่ต้องบังคับให้ทำงาน พอผู้ใหญ่เผลอนิดเดียวเด็กเถลไถลไปไหนไม่รู้ อันนี้พอเราเผลอทางด้านปัญญานะ ไสลงไปพิจารณาทางด้านปัญญา อนิจจัง ทุกขัง อนตตา อสุภะอสุภัง คือทางเดินของปัญญา กฏ อนิจจัง ทุกขัง อนตตา เป็นทางเดินของด้าน

ปัญญาทั้งนั้นละที่นี้ละ มันยังไม่เห็นผลอันนี้ มันรู้ความสงบเย็นใจสบายในสมาธิไม่ได้ มันไม่อยากจะออก อย่างว่าเปลอสติปัญญาบังคับ เหมือนผู้ใหญ่บังคับนะ คำว่าเปลอมันก็เข้าสมาธินี้เสีย มันไม่ไปออกเถลไถล

ไอ้เรื่องอารมณ์ภายนอก โอ๊ย ลากมันก็ไม่ออกนะ จิตที่เป็นสมาธิเต็มตัวแล้วโล่ง ไม่มีอะไรยุ่งเลย นั่นละท่านจึงเรียกว่าจิตอิมัตถ์ จึงควรแก่การเดินทางด้านปัญญา ถ้าจิตกำลังหิวโหยอยากนั้นอยากนี้คิดนั้นคิดนี้ตลอดเวลาที่นั้นะ พอปล่อยออกไปพบบันจะวิ่งถึงเรื่องทางเดินของมันคือสมุทัยล้วนๆ เป็นปัญญาไปไม่ได้ ที่นี้จิตอิมัตถ์ไม่เป็นอย่างนั้นนะ อิมัตถ์ในสมาธินี้ อิมอารมณ์นั่นเอง ไม่อยากคิดอยากปรุงอยากรู้อยากเห็นอะไรๆ เอ้า ที่นี้ออกทางด้านปัญญาสติจ่อเข้าไปให้พิจารณาอย่างนี้ เป็น ทุกข์ อันนี้เป็นอนิจจัง อันนี้เป็น อนัตตา อันนี้เป็น อสุภะอสุภัง อันนี้เป็นเรื่องความเกิดความตาย ซึ่งเป็นเรื่องของกองทุกข์ทั้งนั้น สติปัญญาค่อยหยั่งเข้า ๆ

มันยังไม่เห็นผลนะที่แรก มันจะคอยเข้าสมาธิ มันไม่ออกไปไหนแหละ ต้องบังคับ พอได้เหตุได้ผลแล้ว อ้อๆ ที่นี้ละ เริ่มแล้วนั้น ที่นี้พอเริ่มแล้วก็ออก ออกๆ หนักเข้าๆ ถึงรังเอาไว้ ไม่รังไม่ได้ เพลินทางด้านปัญญานี้ โห้ย มันเพลินๆ เพื่อออกเพื่อหลุดเพื่อพ้น ไม่ได้เพลินเพื่อนอนสบายเหมือนสมาธินะ เพลินทางด้านปัญญาเพลินเพื่อจะก้าวให้หลุดให้พ้นจากทุกข์โดยประการทั้งปวงโดยลำดับ นี่ละสติปัญญาขั้นที่ได้เห็นเหตุเห็นผลของการพิจารณาตัวเองแล้วนี้ จึงก้าวเดินไม่มียับมียั้ง อะไรที่ไม่เคยรู้มันรู้ ไม่เคยเห็นมันเห็นชิตีนี้ มันเห็นขึ้นในปัญญา เบิกกว้างออก ๆ

โทษไม่เคยเห็นมันฝังจมมันจะเห็น ธรรมเปิดออก ๆ ให้เห็น นี่งูเห่า นี่งูจงอาง นี่สามเหลี่ยม แล้วถ้าเป็นเรื่องของกิเลสมันบอกว่าเป็นเสื่อนี้หมอนเข้าใจไหม มันไม่บอกว่างงอง สามเหลี่ยม มันบอกว่าเป็นเสื่อนี้หมอน ฉะนั้นมันเหมือนลายงูเหลือม โอ๊ย ลายเสื่อลายหมอนเขาถักมาอย่างดี ไปอีกนะเข้าใจไหม ที่นี้พอมันเห็นโทษของกิเลสที่มันปิดตัวของมันไว้ ด้วยปัญญาอันนี้ออกแล้ว นี่ละที่เรียกว่าโอง์ใหญ่ที่นี้ละ ที่นี้เอาประมาณที่ไหนไม่ได้เลย ต้องเอากิเลสเป็นประมาณ ควรที่จะหนักจะเบาเล็กน้อยเพียงไรจะหมุ่นกันตัวๆ ฟังให้ชัดนะ นี่ถอดออกมาจากหัวใจมาพูดให้ฟัง เพราะฉะนั้นจึงไม่มีคำว่าอัดอั้นการสอนโลกเราพูดจริง ๆ นะ

แต่ก่อนท่านทั้งหลายเคยได้ยินไหมคำพูดอย่างนี้ เราก็ไม่เคยเป็นเราไม่เคยรู้ เราจะพูดได้ยังไง ก็เมื่อมันเป็นเต็มหัวใจแล้วไม่พูดได้ยังไง ใครจะเชื่อไม่เชื่อก็ตาม หัวใจของเราเต็มไปด้วยสิ่งเหล่านี้แล้ว เราเอาใครมาเป็นพยานวะเท่านั้นพอ เข้าใจไหม พระพุทธเจ้าพระองค์เดียวตรัสรู้บั้งขึ้นมานี้ สามแดนโลกธาตุสอนได้หมด ฟังซิไปเอาใครมาเป็นพยาน พระสาวกอรหัตตอรหันต์ทั้งหลายเอาใครมาเป็นพยาน ผิงเดียวเท่านั้น

เหมือนกันหมดเลย ธรรมชาติอันนี้แบบเดียวกัน ๆ เหมือนดั่งว่าจุงเด็กมาตุ เกิดมาแต่โคตรพ่อโคตรแม่มันเล่นแต่น้ำในตุ่มในไห เด็กมันชอบเล่นน้ำใช้ไหม น้ำอยู่ใต้ชายคาบ้าง น้ำสกปรกโสโครกเด็กไม่ได้สนใจ มันเล่นสนุกของมัน

ทีนี้พ่อกว่า เอ้า กูจะพาสุไปดูน้ำมหาสมุทรนะ จุงแขนมันไป ยืนบีบีน้ำมหาสมุทรจ้า โอโฮ น้ำมหาสมุทรกับน้ำที่เราเล่นต่างกันยังไง มันก็รู้ แล้วไม่ต้องมาถามมันรู้ ทีนี้เวลาในจิตดวงนี้เปิดโล่งเป็นธรรมชาติเทียบกับมหาสมุทร มหาสมุทรยังมีขอบมีเขต ธรรมชาตินี้เลยแล้ว แต่ไม่มีอะไรจะเทียบนอกจากมหาสมุทร พอจะเทียบได้ก็เอามาเทียบ พอมองจำนี้สงสัยที่ไหน หายสงสัยทันที โอ้ น้ำมหาสมุทรเป็นอย่างนี้เอง นั่นนี้ธรรมชาติเหล่านี้เมื่อเปิดกิเลสออกหมด กิเลสเป็นตัวปิดบังออกหมดโดยสิ้นเชิง แล้วก็จำมันก็แบบเดียวกัน อ้อ เป็นอย่างนี้เอง

นี่ละเมื่อถึงขั้นนี้แล้วสติปัญญามันจะบอก คือเครื่องมือทำงานเข้าใจไหม สติปัญญา ศรัทธาความเพียรทุกอย่าง เป็นเครื่องหนุนเป็นเครื่องทำงานทั้งหมด ๆ เพื่อฆ่ากิเลส ๆ ทีนี้เมื่อเวลาถึงที่สุดจุดหมายปลายทางกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมด ไม่มีอะไรจะฆ่าจะสังหารแล้ว เครื่องมือนี้ก็ปล่อยเอง เหมือนงานเราสำเร็จแล้วเครื่องมือก็ปล่อยเอง ปลุกบ้านเครื่องมือก็ปล่อย ปลุกอะไรปล่อยทั้งนั้นแหละเมื่อเสร็จงานแล้ว อันนี้ฆ่ากิเลสเสร็จแล้วปล่อยเอง ๆ เข้าใจหรือ นี่เรื่องปัญญาเป็นขั้น ๆ อย่างนี้

อันนี้ต้องเอากิเลสเป็นประมาณ กิเลสวัฏจักร เอาวัฏจักรเป็นประมาณ กิเลสวัฏจักรขาดสะบั้นไปหมดแล้ว หมดยุคนี้ เรื่องสติปัญญาที่หมุนตัวเป็นเกลียวนี้ไม่ต้องบอกเหมือนเขาทำงานเสร็จ ปล่อยเอง ปล่อยเครื่องมือเอง ก็เป็นอย่างนั้น นั่น ท่านเรียกว่า วุสิตํ พุรหมจริยํ กตํ กรรมิยํ การประพฤติพรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว กิจการที่ควรทำได้ ทำสำเร็จเรียบร้อยแล้ว กิจอื่นงานใดที่จะให้ทำยิ่งกว่านี้ไปอีกไม่มี นั่น ท่านเรียกว่าท่านเสร็จกิจในพุทธศาสนา เสร็จกิจการฆ่ากิเลส ถ้าฆ่าไม่ได้ไม่มีเสร็จกิจ ก็กัปกัปปิพาเกิด พาดาย แบกหามกองทุกข์ไปตลอด พอฆ่าจบลงแล้ว ก็เรียกว่ากองทุกข์ทั้งมวล ตั้งแต่ความเกิดแก่เจ็บตายลงไปในนี้ขาดสะบั้นไปตามกันหมด นั่นเรื่องของกิเลสขาดลงไปแล้ว ทำงานหาอะไร เข้าใจที่พูดนี้ นี้ว่าจะไม่พูดอะไรพาดไปถึง ๓ โมงกว่าแล้วนะ มันหากมีคนนั้นมาเหย่ คนนี้มาเหย่ เรื่อย เอาละให้พร....

ออกอินเตอร์เน็ตเขาจึงได้ฟัง หลวงตาองค์นี้พูดไม่มีฝั่งว่างั้นเถอะ เติลิตเปิดเปิงพูดได้ทุกแบบ นี่ก็บอกว่าเปิดทางให้หมาทำงานด้วย หมาเรากำลังทำงาน

วันนี้พวกอินเตอร์เน็ตมีวาสนาได้ฟังธรรมะเด็ด ๆ ชั้นยอด

ชั้นไหนบ้างว่ามาซิ

เทศน์ตะกี้ี้ี้ครับ

อ้อตะกี้ กี้ไซ่ อันนี้เราก็ไม่ได้ตั้งใจพูดให้เต็มเหนี่ยวทะเลไปเลยนะ พูดเป็นวรรคเป็นตอนไปอย่างนั้นแหละ แต่มันก็จับได้เข้าใจไหม จับได้ ชั้นปัญญาไม่รู้จักงาน ต้องถูกบังคับ เหมือนเด็กไม่รู้จักงานก็ต้องถูกบังคับ ทีนี้พอปัญญาจักงาน เหมือนผู้ใหญ่รู้จักงาน เขาทำของเขาเอง พอปัญญาจักงานแล้วก็เหมือนกัน เติลิตเลย ฟุ้งๆ โอ๊ย ลงเห็นประจักษ์กับใจแล้ว พูดจริงๆ นะสามแดนโลกธาตุนี้ไม่สนใจจะถามใครเลย ฟังซินะ มันแน่ขนาดไหน ก็เหมือนอย่างที่ว่าเรามองไปมหาสมุทรนี้จ้า จะไปถามใครมัน จ้า นั้น อันนี้ธรรมชาติก็แบบเดียวกัน เทียบกันได้ แต่มหาสมุทรนี้ยังมีขอบเขต เพราะอยู่ในฝั่งสมมุติ แต่เรื่องธรรมชาตินี้ครอบคลุม แต่พอเทียบกันได้ก็เอามาเทียบ อย่างนี้ นอกนั้นเทียบไม่ได้นะ ไม่มีอะไรเป็นของคู่ควรกัน วันนี้เทศน์ธรรมะสำคัญๆ เหมือนกันนะ ว่าจะไม่เทศน์อะไรเห็นใหม่ละ เวลามันไปมันก็ไปอย่างนี้แหละ จนยัน ป้าย เห็นไหม

วันนี้โรงพยาบาลเขามาหรือเปล่า เขามาทุกวันแหละ โรงพยาบาลนี้มาเราไม่ อยากว่าแทบทุกวันนะ นาน ๆ จะขาดสักทีหนึ่ง นอกนั้นทุกวันๆ วันหนึ่ง ๒ โรง ๓ โรง ๔ โรงเป็นประจำ ของชนเข้ามาเต็มเหนี่ยว ๆ เป็นประจำ สงสาร เขามีที่หวังพึ่งเขาก็ต้อง มา เราก็ต้องได้ให้เขาเต็มกำลังของเรา ถึงขนาดที่ว่า เอ้า ให้ทานจนกระทั่งไม่มีอะไรจะ ให้ทาน หมดเนื้อหมดตัวหลวงตาบ้วนนี้ ไม่มีอะไรติดตัวแล้วให้มันเห็นเสียที นู่นนะฟังซิ มันไม่ได้ถอยนะการจะให้ด้วยความเมตตาเนี่ย หมดแล้วยังจะให้ มันไม่ถอยนะเมตตา เหมือนความตระหนี่ ตระหนี่เท่าไรได้เท่าไรยิ่ง เอาๆ ตายเข้าว่าเลยตระหนี่ก็ตี ได้ไม่ พอ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet

www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd